

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	120 dinár
Félévre	60 dinár
Hegyedévre	30 dinár
Egy órára	10 dinár

Egyes szám ára fél dinár

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obilnyeva (Zapolve) utca
Szerkesztőség telefonszáma
Kiadóhivatal telefonszáma
MEGJELENIK MINDENNAP, HETFOÉ
ÜNNEPEK UTANI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1922.

LI. évfolyam, 112. szám.

Péntek, május 19.

A nemzetgyűlés ülése.

— Beogradi tudósítójának jelentése. —

Beograd, máj. 17.

A nemzetgyűlés mai ülését délután tíz órakor nyitotta meg Ribár dr. házelnök. A különféle formalitások elvégzése után áttértek a napirendre, amelyen három törvényjavaslat kidolgozására kiküldendő bizottság megválasztása szerepelt. A kérdés elintézése után a főszámvételekről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Perzity a klerikálisok, Brkity a szociáldemokraták és Lázity a földműves-párt nevében a javaslat ellen beszélt. A felszólalások után szavazásra bocsájtották a javaslatot, melynek eredményeképpen 143 szavazattal 50 ellenében elfogadták a törvényt. Az állami főellenőrzésről és a választói névjegyzékről szóló törvényjavaslat elfogadásával a Házelnök bezárta az ülést. A legközelebbi szkupstina ülés holnap délelőtt tíz órakor lesz, amikor is különféle interpellációk vannak a napirendre kitzúve.

A kisebbségek védelme.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Genua, máj. 17.

A bizottságokba meghívó hatalmak elhatározták, hogy Magyarországnak a kisebbségek védelmére vonatkozó indítványát a népszöveghez utalják.

Barthou már meglnt elhagyja a konferenciát.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Genua, máj. 17.

Barthou, a francia delegáció elnöke kijelentette, hogy a francia küldöttség csütörtöknél tovább nem maradhat Genuában. Hogyha az oroszok ezen idő alatt a politikai albizottság határozatán változtatni akarnak, a francia delegáció semmiféle további tárgyalásban nem vesz részt és azonnal hazautazik.

A román-magyar határ.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, máj. 17.

Bukarestből érkezett jelentések szerint a román-magyar határmegállapító bizottság, amely Lennier francia tábornok vezetése alatt dolgozik, véglegesen megállapította a román-magyar határt. A románok ünnepeinek keretében szándékoznak a határköveket elhelyezni.

Az angol kormányt leszavazták az alsóházban.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

London, máj. 17.

Az angol kormány az alsóház tegnapi ülésén vereséget szenvedett. Az alsóház százötvenegy szavazattal száznegyvennyolc szavazat ellenében elvetette a kormány azon javaslatát, amellyel életbe akarta lép-

tetni a Geldes-féle takarékosági bizottságnak a tanítói nyugdíjak leszállítására vonatkozó javaslatát. Politikai körökben abban bíznak, hogy a vereség nem fog kormányválságot maga után vonni.

London, máj. 17.

Az angol kormány leszavazása után ismét benyújtja az alsóházban a takarékosági javaslatát és egyben felveti a bizalmi kérdést.

Hazatérnek a hadifoglyok Oroszországból.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Budapest, máj. 17.

Jungerth Mihály, az orosz hadifoglyok kicserélési akciójának vezetője Rigából írja, hogy a moszkvai kiürítési hivatal elrendelte a hadifoglyok jelentkezését. Az összes bejelentett hadifoglyok rövidesen ha-

zójukba visszakérülnek. Jungerth felkérte az orosz kormányt, hogy az eltűntnek feltüntetett hadifoglyokat is kutattassa fel. Ezidőszent öt-hatezer hadifogly él még Oroszországban.

A debeljacsai magyar párt helyi alakulatának alakuló gyűlése.

Beeskerek, máj. 17.

A bánsági magyar-párt debeljacsai helyi alakulata május hó 21-én tartja meg alakuló közgyűlését. A szervezet az alakuló ülés megtartását a fölöttek hatóságoknak már bejelentette és a beeskereki központi vezetőségnek is elküldötte meghívó levelét. A beeskereki párt vezetősége felhívja az érdeklődőket, hogy minél többen vegyenek részt a debeljacsai helyi alakulat közgyűlésén, minthogy kellemes vasúti összeköttetés folytán még aznap vissza lehet jöni Beeskerekre. Indulás Beeskerekéről május 21-én reggel 7 óra 15 perckor.

A Genuában megkezdett konferenciát más városban folytatják.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, máj. 17.

A Reuter-ügynökség Genuából jelenti: A konferencia főműve, tudniillik, hogy a nagyhatalmak Oroszországgal megállapodjanak, nem jutott befejezéshez. Ez okból a genoui értekezletet más helyen folytatják. A tárgyalások folytatása Hágában vagy Stockholmban, az oroszok kedvéért esetleg Rigában fog végbemenni. A tervbevett új bizottság azonban nem nyer olyan hatalmat, mint ahogy azt Lloyd George kívánta.

Franciaországban is redukálják a tisztviselők létszámát.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Páris, máj. 17.

A francia pénzügyminiszter jövő évi költségvetési tervezete négy milliárd deficitet tüntet fel. A túlkadás eltüntetésének egyik módjaként a pénzügyminiszter ötvenkétezer tisztviselői állás beszüntetését javasolja.

Ugy látszik, a pénzügyminiszterek lelki rokonságban vannak egymással. Nálunk is a gyufán, vagyis a tisztviselők létszámának redukálásán kezdik a takarékoságot.

Az orosz-német katonai egyezmény hírének megcáfolása.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Moszkva, máj. 17.

Trotzkij tegnap fogadta az orosz sajtó képviselőit és megcáfolta az orosz-német katonai szerződés megkötését. Az erre vonatkozó forgalomban lévő hírek és kombinációk, Trotzkij szerint koraiak. Az orosz lapok az orosz kormányfő kijelentését lekötötték és különböző kommentárokat fűztek hozzá, amelyekből kiolvasható, hogy ami késik, az nem okvetlen malik.

Magyarország és Ausztria kompenzációs szerződést köt.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Wien, máj. 17.

Magyarország és Ausztria között hétfőn megindultak a tárgyalások, amelyek célja kompenzációs szerződések megkötése. A kezdeményezés Ausztria részéről indult ki és ez arról tesz tanúságot, hogy a Rét állam bár végleg elszakadt egymástól, mégis egymásra van utalva és sorsuk könnyebb, ha jóbarátságban egyesülnek.

Harcok a német fémiparban.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Frankfurt, máj. 17.

A délnyugati német fémiparban kitört konfliktus kiélesedett. A munkásszervezetek a 48 órás munkahetet nem fogadták el és ezért a munkaadók mintegy harmincezer munkást kizártak.

TÖZSDE

Május 17.

Beograd. Valuták: Cseh korona 130, Lei 4975, Léva 47, Osztrák korona 09.

Devizák: London 297, Páris 607, Genf 1302, Róma 360, Prága 13205, Berlin 2425, Wien 07425, Bukarest 49, Budapest 8-9.

Zürich. (Zárlat.) Devizák: Berlin 183, Hollandia 20235, Newyork

52250, London 2323, Páris 4760, Milano 2747, Prága 1000, Budapest 068, Zagreb 190, Varsó 013, Wien 005, Osztrák bélyegzett 0055.

Budapest. (Zárlat.) Valuták: Napoleon 3030, Angol font 3480, Dollár 783, Frank 7125, Márka 280, Lira 4075, Osztrák korona 815, Rubel 4250, Sokol 1492, Dinár 1102, Lengyel márka 1925.

Devizák: Amsterdam 305, London 3480, Berlin 27650, Róma 4125, Páris 7150, Prága 149550, Svájc 14950, Wien 815, Zagreb 277.

Közvetlen összeköttetés Ausztria és Magyarország között

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Sopron, máj. 17.

A magyar kormány hozzájárult az elkapcsolt Nyugatmagyarország déli részéből magyar területen Wienbe irányuló szabad átmeneti forgalom egyezményéhez. Eszerint május husztól kezdődően a kőszegi vonalról Sopronon át közvetlen esatlakozás lesz Ausztria felé minden utlevélnehézség nélkül.

Andrássy is a detronizáció mellett volt.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, máj. 17.

Bethlen miniszterelnöknek Szombathelyen elhangzott arra a leplezésére, hogy Tihanyban Andrássy a detronizálás szükséges voltát nemcsak elismerte, hanem maga ajánlotta is, hogy a Bethlen-kormány nyújtsa be a trónfosztó javaslatot, tegnap egy újpesti népgyűlésen Andrássy beismerte ezt a tényt. Andrássy kijelentette, hogy hosszú megfontolás után jobbnak látták, hogy a kormány által elkerülhetetlennek nyilvánított lépés detronizálás alakjában megtörténjen és nem olyan formában, hogy a király lemondjon.

Fizetnek a németek.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Páris, május 17.

A jóvátételi bizottság közlése szerint a német kormány tegnap a garanciális bizottság részéről kijelölt banknál körülbelül ötven millió arany márka fizetését teljesítette. A párisi lapok legnagyobb része elismerő hangon ír a németekről. Mások kárörvendő uszítással biztatják a francia kormányt, hogy ne engedjen követeléséből és szorítsa Németországot.

A rajnamenti amerikai megszálló csapatok hazamennek.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, máj. 17.

Az amerikai megszálló csapatok legnagyobb része elhagyta a Rajna mentét. Csúpnán két zászlóalj maradt a megszálló sereg főparancsnokságának székhelyén. Hír szerint ez a két zászlóalj is csak még rövid ideig marad állomáshelyén.

A magyar vagonlakók.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, máj. 17.

A Magyar Állam Vasutak június elsején életbelépő új menetrendje új gyors- és személyvonatokat állított be a forgalom jobb lebonyolítására. A hivatalos kimutatás szerint május elsején 2427 vagonot tartottak elfoglalva a menekültek. Hozzávetőleges számítás szerint nyolcszáz család lakik vagonokban. Az államvasutak igazgatósága arra kérte a kormányt, hogy az elfoglalt vagonok kiürítését rendelje el, mert a vagonhiány milliárdos károkat okoz.

A nemszláv hadiözvegyek és árvák is kapnak ezentul segélyt.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, máj. 17.

A nemszláv nemzetiségű hadifoglyokat, hadiözvegyeket és árvákat ért sérelmekkel több ízben foglalkozott a „Torontál”. A háború után, ahelyett, hogy egyformán támogatják, segélyezték volna az ötéves pusztítás szerencsétlenjeit, nemzeti-ségi szempontokat tartva inkább szem előtt, mint a rászorultságot, jogtalanul mellőzték a nemszlávokat, akik közül a vagyontalanok emiatt rettenetes kenyer gondok és szenvedések középette tengetik életüket.

A beograd kormány azonban csakhamar belátta, hogy ilyen szociális ügyben mégsem lehet állampolgár és állampolgár között, a különböző anyanyelv miatt, különbséget tenni és a szlávokat segélyezni, a magyarokat és németeket pedig egyszerűen kizárni a segélyre szoruló rokkantak listájából. Hosszas deputációzás, közbenjárás, kilincselés után végre a nemszlávok is megkapták az őket jogosan megillető segélyeket, persze csak azok, akik SHS állampolgárok és nem optáltak más állam javára. A segélyeket, melyeket 1922 január 26-ikától visszamenőleg folyósítottak, a nemszláv hadirokkantoknak már ki is fizették. A hadiözvegyek és árvák ügyében ezzel szemben újabb intézkedés nem történt s így érvényben maradt az első rendelet, mely kimondja nyugdíjijogosságuknak az elvesztését.

A szegény hadiözvegyek és árvák sehogyan sem tudtak belenyugodni a méltánytalan és könyörtelen rendeletbe, mely katasztrófálisan súlyos helyzetükből való szabadulásuk reményét egyszerre megsemmisítette, de siránkozásuk nem sokat

ért és közülük sokan már le is mondtak a megváltó nyugdíjpénzeikről. A napokban aztán váratlan fordulat következett be ebben az ügyben, amennyiben a rokkant-ügyek városi vezetőjéhez, Novákovics Sándor városi jegyzőhöz rendelet érkezett és annak intenciói szerint a nemszláv hadiözvegyek és hadiárvák is rendes nyugdíjban részesülhetnek, ha azt kérvényileg kéri a szociálpolitikai minisztériumtól.

A „Torontál” munkatársának Novákovics Sándor városi jegyző a rendelet tartalmáról, a hadiözvegyek és árvák segélyezéséről a következőket mondotta:

— A rendelet tényleg megérkezett és azt tartalmazza, hogy a nemszláv nemzetiségű hadiözvegyek és árvák is megkaphatják ugyanazt a nyugdíjat, mint a szlávok, ha azt előzőleg kérvényezik. A kérvényhez az esetleges mellékleteken kívül esatolandó illetőségi bizonyítvány is, mellyel azt igazolja a fél, hogy 1919 óta lakik a jelenlegi SHS királyság területén, vagy ha a fenti idő után jött az országra, hogy nem optált más állam javára. Az ügy egyszerűsítése végett elhatároztam, hogy a jelentkezések a beeskereki Rokkant-Egyesület irodájában lesznek.

A hadiözvegyek és árvák tehát menjenek el a Rokkant-Egyesület irodájába, (új városház, az udvarban), ahol beveszik a szükséges adatokat. A kérvényezést a Rokkant-hivatal végzi, ugyanaz szerzi be az illetőségi bizonyítványt, úgy hogy ezzel semmi gondjuk, fáradságuk nem lesz. A nyugdíjakat — értesülésünk szerint — már rövidesen ki is fogják fizetni.

Amerika céltalannak tartja...

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

London, máj. 17.

Angol vélemény szerint a genovai konferencia az amerikai jegyzékre új javaslatokkal válaszol és így meg van a remény arra, hogy Amerika a hágai konferencián részt vesz. Az olasz nézet az, hogy Amerika a konferencián megjelenjen, hogyha a külön szerződések kötése meg lenne akadályozva és hogyha a bizottságok véleményének végérvényessége a kormányok döntésétől függne. Child delegátus Schanzer

előtt bizalmasan kijelentette, hogy az amerikai jegyzék nem végleges visszautasítás. Ez a kijelentés a szövetséges hatalmak megbízottjaira bátorítólag hatott.

Newyorki lapok szerint az amerikai nép és kormánya az európai problémákkal való foglalkozást céltalannak tartják, amíg Európa Amerika felfogását a lefegyverzésről, az állambiztonságról és a jóvátételi kötelezettségek teljesítéséről el nem fogadja.

A megyegyűlés.

Beeskerek, máj. 17.

Torontál- és Temevármegye törvényhatósági bizottságának közgyűlését tegnap reggel 9 órakor nyitotta meg dr. Bogdanov Jóca főispán. Napirend előtt Raity Svetislav alispán ismertette a törvényhatóságnak a megyeszékhely áthelyezése ellen megindított akcióját, amely sajnós, nem járt a kellő eredménnyel. Dr. Mihajlovity Jován thb. tag indítványát fogadja el ezután a közgyűlés, hogy tartsák állandóan napirenden a megyeszékhely kérdését, annál is inkább, minthogy kilátás lehet a kerületi beosztás rendeletének némi módosi-

tására. Az indítvány második részét is elfogadta a közgyűlés, hogy kérjék az ittebei járásnak jelenlegi állapotában való meghagyását, minthogy a járás elszakítása esetén Zsomboljától Belacrkváig a határ mentén egy középfokú hatóság se volna. Másrészt közlekedési okokból is kívánatos volna a mai helyzet fenntartása. Ezután áttérnek a napirendre.

Berity Vászta előadó ismerteti a királyi nászajándék ügyét. A régi tervtől eltérően az az új ötlet merült föl, hogy a Vajdaság együttes ajánlókot adjon és ne a Bácska is és a Bánát is külön. Az állandó választmány javasolja, hogy az ebben az ügyben Szuboticán május 20-ikán

tartandó értekezleten a főispán és az alispán képviselje a megyét. Az állandó választmány javaslatát annyiban változtatják meg, hogy erre a célra egy bizottságot delegálnak, melynek tagjai a főispánon és alispánon kívül dr. Gavrilija Emil, Raity Milán, Beesenyac Ljuba, dr. Matity Mátá és Beslity Nikola.

A tisztviselők drágasági pótlékának 1922. év első öt hónapi kifizetésére a megye kölcsönt vett föl abba a reményben, hogy a kormány időközben jóváhagyja a pótlékkölségvetést. Minthogy azonban a jóváhagyás ezideig nem érkezett meg, a tisztviselők június havi illetményeit is kölcsön útján fedezik.

A közigazgatási gyakornokok és napidíjasok azt a kérését, hogy fizetéseiket dinár értékre számítsák át, az állandó választmány javaslata alapján ugyancsak elfogadta a közgyűlés.

A tisztviselők redukción folytán megszüntetett megyei tisztügyi állást a nagy munkára való tekintettel a közgyűlés továbbra is fenntartani, de illetményei a megyei háztartási alapot fogják terhelni.

Az ülés további pontjában kisebb érdekességű ügyek szerepeltek, a melyeket a közgyűlés az állandó választmány javaslata alapján elfogadott. Az ülést Bogdanov Jóca főispán délelőtt 11 órakor bezárta.

HIREK

A létszámredukálás.

A felét a meglévőeknek

Elbocsájtják szépen

A másik fele pedig tán

Majd csak meghal éhen.

Uj bankjegyek Romániában. Bukarestből jelentik, hogy az állami bank a forgalomban lévő bankjegyek bevonását határozta el és új kiállítású bankjegyeket ad ki.

Az összes jegyzőket rendelkezési állományba tették. Megbízható forrásból közlik, hogy a kormány egy új rendelete értelmében az összes jegyzők rendelkezési állományba kerülnek. A kormány terve a továbbiakban az, hogy a jegyzőket össze-vissza elhelyezik. A tegnapi megyegyűlés után értekezletre ültek össze a megyebizottsági tagok, amelyen Markucz Márk ismertette a kérdést, az értekezlet pedig felkérte a főispánt és az alispánt, hogy kövessenek el mindent ennek a rendeletnek a visszavonására, minthogy ez a rendelet mérhetetlen károkkal jár a közigazgatásra nézve.

Halálos végű szerencsétlenség.

Kedden délben halálos végű szerencsétlenség történt Beeskereken. Gerold Erzsébet 54 éves piaci árus felment a Vojvode Sztepe (Mészáros Lázár) utca 22. sz. házának padlására, hogy lisztet hozzon le onnan, alig ért azonban a lépcső felsőbb fokára, hirtelen elszédült és leesett a mintegy két méter magas lépcsőről a földre. Gerold Erzsébet szerencsétlenségére a fejével bukott a kemény talajra s így súlyos agyrázkódást szenvedett. A gyorsan előhívott orvos már nem segíthetett rajta, egy-két óra múlva meghalt.

A Magyar Párt választmányának ülése. A Magyar Párt becskeréki alakulatának nagy választmánya május 25-ikén délelőtt 11 órakor a Kaszinó-társulat helyiségében tartja első ülését. Ezen az ülésen a megalakuláson kívül a Magyar Pártnak június hó folyamán tartandó nagygyűlésének kérdésével is foglalkozni.

Az újságíróbárra szóló meghívók kikézbítését megkezdték. Aki tévedésből nem kapta meg és igényt tart a meghívóra, az közölje azt a 281-es telefonszám alatt, a „Torontál” szerkesztőségével.

Ingyenes előadás a francia-jugoszláv klubban. Singer N. urleány ma délután 6 órakor előadást tart Racine tragédiáinak asszonyairól a helybeli francia-jugoszláv klub helyiségében (Narodna biblioteka). Az előadáson mindenkit szívesen látnak. Belpó-díj nincs.

Rádólt a fal. Steinbach Györgyné écskai lakos kedden délután meglátogatta menyét, Steinbach Antalnét. Az asszony egy rozoga kőfalnál foglalatoskodott, aminek tetejéről egyenkint leszedte a téglákat. Steinbachné ajánlkozott, hogy ő is segít a munkában és tényleg neki is állt a bontáshoz. Alig szedett le azonban néhány téglát, amikor az amugy is ingadozó kőfal eldőlt és ráesett Steinbachnéra, aki a lábán és testén oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy az orvosi kezelés dacára néhány óra múlva meghalt.

Megkezdődik a papirosháború. A német külügyminisztérium egy husz kötetes történelmi munkát ad ki, amely minden oldalról megvilágítva bizonyoságul szolgál arra nézve, hogy nem a németek az okai a háborúnak. A munkából a közel jövőben hat lexikonformájú kötet fog megjelenni.

Országos vásárok. Staribeesejen május 14-én. Csókán 14-én, Veliki Becskeréken 19., 20. és 21-én, Szerb-cernyán 20., 21. és 25-én, Csurogon pedig 28-ikán országos vásárt tartanak.

Az amerikai kölesön ügye. Beogradból jelentő tudósítónk: Kumanudi Koszta dr. pénzügyminiszter és Sztanity közlekedésügyi miniszter Ilidsára utaztak Pasityhoz, hogy az amerikai kölesön ügyében instrukciókat kérjenek.

A nyugdíjasok figyelmébe. A nyugdíjasok felhívottnak, hogy minél sürgősebben szerezzenek be új prijavát és nyújtsák be a pénzügyigazgatóságnál. A nyugdíjat a pénzügyigazgatóság elsején már csak az új prijava alapján fogja folyósítani.

Női, férfi és gyermek szalma- és nemez-kalapok legnagyobb válsztéka a Vojvodinában, leszállított árakon előrusítva Bukovác István divatruházában. Veliki Becskerék, Fötér.

Bolszeviki sajtóközpont Turinban. Az orosz delegáció köréből vett információk szerint Szovjetország Turinban nagy sajtóirodát és propaganda központot rendezett be. Ez a központ fogja intézni az egész európai sajtó informálását. Az irodát eredetileg Wienben akarták felállítani, de az orosz delegátusok Moszkvába memorandumot küldtek és ebben kifejtették, hogy Turin erre sokkal alkalmasabb. Az indízkreáció folytán orosz körökből kípattant közlés az olaszoknál természetesen nagy izgalmat keltett.

Amnesztia a politikai és katonai foglyoknak.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, máj. 17.

A király esküvéje alkalmából amnesztiát adnak a politikai, katonai és közönséges bűntetteknek. Az amnesztiáról szóló rendeletet az igazságügyminiszter már elkészítette és azt a napokban viszi a király és a minisztertanács elé.

A rendelet szerint amnesztiát kapnak Szerbiában, Horvátországban és Szlovéniában mindazok a katonai bűnösök, akik tettüket 1922 január 9-ike előtt követték el és akiknek büntetése a KBT 52., 69., 70. és 71. szakaszába ütközik.

Montenegróban azok részesülnek amnesztiában, akik 1918 október 29-ike előtt követték el oly bűntett, amely a régi ernagorai büntető-

törvény 87-ik és 88-ik szakaszába ütközik.

A Vajdaság és a Muraköz területén királyi kegy folytán kegyelmet kapnak azok, akiket a novisadi fellebbviteli bíróság a régi magyar btk. 1878. évi I. t.-c. I. 4. és 5. §-a, vagy az 1890. évi XXI. t.-c. 173., 174., 433-456., valamint az 1912. évi XXX. t.-c. és 1912. XIII. t.-c. 22., 24., 26., 27. és 29-ik §-ainak alapján ítélte el.

A politikai és katonai vétségeken kívül a közönséges bűnösök is kegyelmet kaphatnak, amennyiben büntetésük nem több két havi fogháznál és nem haladja meg az ezer dinár pénzbírságot. Az ennél nagyobb büntetéssel sújtottak azonban kérvényezés útján enyhítést kérhetnek.

Már megint hibásan fogalmaztak . . !

— A „Torontál” tudósítójának távirata —

Páris, máj. 17.

A párisi lapok helyeslik a hágai értekezlet meghívására adott amerikai választ. A „Liberté” azt írja, hogy Amerika elutasító válasza súlyos csapást jelent Lloyd George tekintélye ellen. Az Egyesült-Államok távolmaradása a genuai konferenciáról már eleve azt jelentette, hogy az összejövetelt eredménytelennek látja. Ugyanez áll a hágai konferenciára is.

A „Matin” szerint kétséges, hogy sikerülni fog a hágai konferencia összehozása. Ebben a tekintetben minden figyelem Lloyd George felé

fordul, akitől a politika bizottság szerdai ülésén a félreértesek eloszlatására nagy beszédet várnak.

Ugyanis Lloyd George kijelentette, hogy a genuai határozatokat hibásan fordították angolra és ebből keletkezett a bonyodalom. Reméli, hogy az amerikai kormány tisztában lesz a hágai tanácskozás jellegével és a félreértés eloszlatása után, remélhetőleg esatlakozni fog a hágai konferencián résztvevő hatalmakhoz.

A budapesti Áramintavásár folyó évi június 17-26-ig tart. A vásárt a magyar királyi kereskedelemügyi miniszter és a székesfőváros támogatásával a Budapesti Kereskedelmi- és Iparkamara rendezi a városligeti Iparcsarnokban. Az idei vásár nemcsak anyagának gazdagságában fogja túlszárnyalni az előző éveket, hanem az elrendezésben is meglepőt fog nyújtani. A vásáron bemutatásra kerülnek a magyar üveg-, porcellán-, majolika- és agyagipar elismert gyártmányai, a fejlett papír-, írószer- és grafikai ipar termékei, a jöhrül textil- és bőripari készítmények, a norinbergi-, diszmü-, játékaru- és faipari cikkek, a rohamosan fejlődő vegyészeti-, gyógyszer- és kozmetikai ipar készítményei, az ország határain túl is elismert magyar cipőipar gyártmányai, a nemes izlésű iparművészeti tárgyak, az élelmiszer-ipar változatokban gazdag produktumai, a művészi magaslatra emelkedett magyar butor-éskosáripár remekei, a finomabb műszaki eszközök és készülékek. Az új csarnokban nyerne elhelyezést a vas- és fémáru-, műszaki- és elektrotechnikai ipar

és mezőgazdasági cikkek, a közlekedési eszközök és az építőipar. — A külföldiek magyar visum nélkül átléphetik a határt. A visumot Budapesten a vásár területén utólag szerezhetik meg. Természetesen a legmesszebbmenő gondoskodás történt a vásárra érkező külföldiek kényelmes elszállásolásáról is. Tekintve azt a körülményt, hogy a magyar gyártmányok ára jóval a világpiac alatt van, a jobb valutájú államok számára a vásár igen előnyös bevásárlási forrásnak kínálkozik. — Bővebb felvilágosítást ad a vásári képviselő az SHS állam területére: Szilágyi Géza Beograd, Srpski kralj 16-17.

Linoleum- és viaszkosvászon, békebeli minőség, eseh gyártmány, nagyobb szállitmány érkezett Bukovác István divatruházába Veliki Becskerék, Fötér.

A vas- és fémmunkások vezetősege felhívja a becskeréki és környéki munkanélküli vasmunkásokat, hogy hétköznaponként 5-7 és vasárnap délelőtt 9-11 óra között jelentkezzenek a Munkás-Otthonban.

Vas- és fémtövényeket Krausz-nál, Veliki Becskerék. Telefonszám 329.

JÓ FELESÉG ÉS ANYA állandóan tart a háznál néhány üveg Feiler-téle jóillatu „Elsa-Fluid”-ot. Jó szolgálatokat teljesít a tagok, hát, stb. bedörzsölésénél, mint kosmetikum a száj, bőr és fej számára, sokkal erősebb, kiadósabb és hatásosabb, mint a sósborszesz. 3 duplaüveget vagy 1 speciális üveget csomagolás és portóval együtt 72.— K-ért küld: FELLER V. JENŐ Stubica Donja, Central 202. sz. (Hrvatska). be.

Muzslya munkában.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerék, máj. 17.

A szomszédos Muzslya községben furcsa módon szokták megünnepelni a kisebb korosmai orgiákat. Az általános illumináció bekövetkeztével, az amugy is hevülékeny és ingerlékeny magyar legények között hamar kész a perpatvar, melynek szereplő személyei közül egy vagy kettő ott marad a harc terén.

A szép szent Szilveszter estéjét, a bucsut az óévtől, a köszöntését az új esztendőnek az idén is halálos végű verekedéssel pecsételték meg, az egyébként derék és jóra való muzslyaiak. A szűkebb körű mulatás a Károly-féle vendéglőben játszódtott le, ahol nagyban folyt a tánc, vigzenes és nem takarékoskodtak a borral. A mulató vendégek között ott volt Juhász Mihály, Juhász János, Juhász István, Urbán Sándor, Kazi Mihály és Máté István is. Ejjélig megváltak egymással, éjfélig azonban a táncból kifolyólag összevesztek.

A szócésatából verekedés támadt, aminek hevében Máté Istvánt bottal többször fejbevágták. Máté az ütéstől elszédült és végigestett a padlón, a feldühödt legények megekkor sem nyugodtak, hanem közülük az egyik, Juhász Mihály bicskát rántott és leszurta vele a szerencsétlen földműveslegényt. Mátét haldokolva beszállították a becskeréki közkórházba, ahol még aznap belehalt sérüléseibe. A verekedés közben belekeveredett a vitába Bakos Illés, Mázé István és Paligrosz Pál, akiket szintén megsebesítettek.

A becskeréki törvényszék büntető tanácsa tegnap ítélkezett Juhász Mihály és társai felett. A vádlottak kihallgatásuk alkalmával tagadták, hogy Mátét bántalmazták és megsebesítették volna és csak a három könnyű testiértés elkövetését ismerték be. A tárgyaláson, melyet egész délelőtt és kevés megszakítással délután is folytattak, huszonhárom tanut hallgattak ki, akik valamennyien határozottan meg erősítették vallomásukkal a vádiratban felsorolt vádakot és a vádlottakra nézve súlyosan terhelő kijelentéseket tettek.

A bíróság késő este hozta meg az ítéletét, melyben az összes vádlottakat bűnösöknek mondotta ki. Juhász Mihályt és Juhász Istvánt ötöt évi börtönre, Juhász Jánost, Urbán Sándort és Kazi Mihályt pedig hat-hat hónapi börtönre ítélték. Az elítéltek az ítélet ellen fellebbezést jelentettek be.

MŰJÉGRE

a díjazásokat
elfogadjuk.

Hiller, Steinitzer és Tsai ső nagykereskedés.

Olcso
valuta!
Olcso mun-
kabér!
Fejlett ipar!

1922 JUN. 17-26.

BUDAPESTI

ÁRUMINTAVÁSÁR

Autó- és motorcsónak-kiállítás.

Beutazás-
hoz magyar
vizum
nem
szükséges!

SZINHÁZ

Csikina kutya.
(Nagybátyám háza.)

Mjasznicki darabja, melynek címét fönt kiirtuk és amelyet tegnap este játszottak a színházban, tartalma a következő: Szavity Ivan Galkin, háztulajdonos, feleségével és leányával elutazik és házáat Szergijevity Grigorijere bízta. Távolléte alatt Szergijevity a butorozott szobákat bérletbe adja egy írónak, egy operatőrnek, kik maguk között nem tudnak megférni és Sztepanovity Bobrikov családnak és egy hölgynek, kivel a családapa flirtezni kezdett, de az asszony beavatkozik és minden nagyobb szerencsétlenségnek elejét veszi. Matusa nevű leányuk és a házvezetessel megbízott fiatal Szergijevity között szerelmi viszony keletkezik. Mielőtt még a nagybátyja visszatért, Szergijevity az összes lakókat — apósát kivéve — már kitessékelt a házból. A darab tele van komikus jelenetekkel, a kompozíciója is jó nyelve, stílusa szintén kifogástalan.

de van egy rossz oldala: üres, nincs alapeszméje, nincs problémája, melyet tárgyalna. Már pedig az baj, hogyha a költő maga sem tudja mit akar mondani azzal a szindarabbal és mi a célja azzal a mesével?

Az előadás különben jó volt. A közönség egy párszor lelkesen üdvözölte pl. Haritonovity urat, az idegvesztett költőt. Petrovityné gyönyörűen játszotta a féltékeny asszony szerepét, vagy Jelity ur az öreg Don Juant. Nagyon kedvesek voltak a színpadon Grujityné és Popovity kisasszony is a maguk szerepében mint nagylányok. Atyimovity ur és felesége is igazi színészi tehetség. Megjelenésükkel, modorukkal, mozgásukkal nagy gyakorlottságot is árulnak el. A darab komikuma valamennyinél sikerült.

A közönség tehát jót nevetett és szórakozott. De mikor a nevetés ingere, a színész elnémult, vége lett rögtön a kellemes érzésnek is, és mi fájdalommal kérdeztük magunkat, minek néztük végig ezt a szindarabot? „A becsület“, „Haszanaginica“ vagy „A revizor“ című darabok egész más és sokkal tartósabb hatást gyakoroltak ráuk. Gy.

Egységes jegybank terve Genuában.

— A „Torontál“ Genuába kiküldött tudósítójától. —

Genua, május 17.

A konferencia Európa legjelesebb államférfiai mellett természetesen egybegyűjtötte a világ legjelesebb pénzügyi szakértőit is. A diplomácia és a nagypolitika intrikáitól forduljunk el egy percre s a tárgyalások előre hirdett céljainak megoldására idesereglett elmék közül időzzünk egy keveset Luigi Luzzatti volt olasz miniszterelnöknel és pénzügyminiszterrel, akit magas kora ellenére a konferencia pénzügyi bizottságának élére elnökül hívtak meg a nagyhatalmak. Luzzatti meghívásának különben az a történelmi előzménye, hogy Genuában a nemzeteknek többek között oly kérdést kell megoldaniok, amelynek Luigi Luzzatti valósággal szellemapja: az európai népek pénzügyi békéjét.

Az alábbiakban külön felhatalmazás alapján közöljük Luzzatti-nak, a pénzügyi diplomácia és tudomány kiváló mesterének nyilatkozatát, melyet a világsajtó képviselőinek információs ülésén tett ama problémák tárgyalási módozatairól, melyek az európai valutaválság kérdés komplexumához tartoznak. Luzzatti ezeket mondotta:

— Azok az új tervek, melyeket a valutakrizis megoldására javaslatba hoztam vagy amelyek a többi nemzet proppozíció folytán itt felmerültek, eddig mind egy régi gondolatoknak gyakorlati megvalósítását vannak hivatva megadni, amelyet én akként formuláltam meg: A gazdasági világkrisist csak a nemzetközi valutabéke likvidálhatja.

— Első megoldási tervem alap-gondolatához nagyban hozzájárult az elmúlt század hetvenes éveinek számos nagy krizise, amelyek Középeurópában az osztrák börzekekrachban nyertek kifejezést. A rendszabályok, melyeket én a pénzváltás megoldására azokban az időkben javasoltam, könnyen megérthetőek és egyszerűeknek mondhatom őket. Az én tervem most az, hogy az összes államok pénzjegykibocsátó intézetei létesítsenek oly közös szervezetet, amilyen közlekedési téren a világpostaegyezmény.

— A postai forgalom egységének ez a világszervezete a fejlődés folyamán kompenzációs intézménnyé vált, amely anélkül, hogy az egyes államok önjogosságába belenyulna, a kötelezettségek és követelések likvidálását lehetővé teszi.

— Az összes államok jegykibocsátóintézeteinek egy nagy közös kompenzációs szervezetté kell egyesülniök, amely tartozásokat és követeléseket világcekkkel segítségével egyenlít ki

— A közös nemzetközi csekk az aranynak veszélyes államközi vándorlását meggátolná s hitelek segítségével bonyolítaná le a különböző nemzetek gazdaságainak egyenlőtlenségéből adódó különbségek elszámolását. Ragaszkodom ehhez a gondolatomhoz s hiszem, hogy az államok az összes jó és rossz valutákat egyetlen közös valutaegységgel fogják mielőbb feleserélni.

— A valuták egyenlőtlensége nemcsak a viláfgörög ujjáépülésének elementáris akadály, hanem egyenesen felbujt a spekulációra s annak büntetendő nemeire is.

A kiadóhivatal telefonja .. 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

520—922. sz.

809

Árverési hirdetmény.

Jarkovac község vadászati jogát május hó 23-an d. e. 10 orakor a községi tanácsteremben hat évi időtartamra és pedig 1922 július 1-től 1928 július 1-ig nyilvános árverésen bérbeadja.

Feltételek a községi jegyzői iródaiban megtekinthetők

Az előjáróság.

Javításokhoz és egyéb
molnári teendőkhöz értő

főmolnárt

keres 815

„Posavina umjetni mlín“ Sisak, Jugoslavija.

Egy jókarban levő
Itália-gőzzénaprés

és egy jókarban
levő zongora jutá-
nyos áron eladó. 826

Cím a „Torontál“ kiadóhivatalában

Eladó egy 330. számú

Kornwall- kazán,

melynek hossza 418 cm., átmérője 140 cm. A kazánlemez vastagsága 18 és 15 mm. Ugy a kazán, valamint a hozzátartozó 2 db biztosítószelap, 1 Mannloch-fedő, fűtő- és léghuzamajtó és egyéb hozzátartozó részek teljesen kifogástalan jó állapotban azonnal átvehetők. Érdeklődők forduljanak az opavoi malom kirendeltségéhez.

Krausz Testvérek és Glosz
címre. Debeljacsa. 808

Nagyban! Faárúk: Kicsinyben! konyha, háztartási és mezőgazdasági cikkek.

u. m. kaszanyél, gereblye, villa, kapanyél, buzalapát, zsák, vesszőkosár, házi- és kubikostalicska, kenyérsütőlapát, teknyő, rokka, kocsirud, dézsa, szita, drótfonat, gyékényponyvák, piacitáska, nyirfaseprő, facipők, ostornyelek stb., ugyszintén mindennemű konyha és háztartási cikkek a legjobb minőségben és a legolcsóbb napiárban kaphatók 824

Feigl Károly faárúkereskedésében V. Bečkerek

Zsitni trg (Buza-tér) a Dungserszky sörgyár épületében.

250 kat. holdas birtok

mely a tógyéri határban fekszik és a következőkből áll: egy tanya, mely áll egy háromszobás ispanlakóházból, egy nagy istálló 20 db ló részére, egy másik lakóház 4 bére család részére, mind a két ház padlása raktárképes, egy ártézi kut, egy nagy és több kisebb istálló, melyek sertésenyésztésre és hizlalásra alkalmasak, egy 12 öles kotárka, egy kocsigarázs, egy vetőgép, egy aratógép és az összes hozzátartozó gazdasági eszközök, 10 db ló, 1 darab tenyészbika, 2 darab tehén, 4 darab tinó és 20 darab tenyészkoca.

terméssel együtt eladó.

Bővebbet Bukovác István divatáruházában, Veliki Bečkerek.